

a través ~~los~~ ^{los} grans de tota cosa
nivellada
de
l'omo. peñas pegairas a l'anvers
pegairas bastidas de traues
cant
de
mél
a lecar ta terra de sec n'estofa
la set.
a quò fuet
la carn
froida
de l'espina man tenduda e del
lach dessecat sens cap d'aiga
prosa de
lach
consciencia
liofilisada
- que ton aiga mon aiga sia -
• e frègui -
anvers. endedins, lo traue
caminar d'unc al cel e i
dintre

Somari

ENTRE LA LENGA E LO CÒR

Claudio SALVAGNO, *L'autra armada*
Olivier LAMARCA, *Collecion de pichons secrets*
Silvia BERGER, *Plòu*

LETRAS

Felip ANGELAU, *A Manciet*
Joan-Maria PETIT, *Max Roqueta*
Franc BARDOU, *La nuèit garraca*
Sèrgi LABATUT, *Un mes d'agost solitari e plovinejant jos un
cèl d'ubac*

FAULAS

Max ROQUETA, *Los dos pelegrins*
Sòmi d'una nuèch miraclosa
Danièla ESTEBE-HOURSIANGOU, *Fabulòta deu rei blau*
Estève SALENDRES, *Cecília*

GERMANOR

Anna HERNANDEZ TURNE, *Cada nit*

Alguns poetes maleïts del rock (1) :
John CALE, *Coral...*

CRONICAS

Joan-Frederic BRUN, a prepaus de *Trangas e tempèstas*
de Sèrgi Javaloyès
Pèire VENZAC, *Occitanitat e modernitud*, a prepaus
de *Lo Viatge grand de l'Ulisses d'Omèr* de Robèrt Lafont,
de *Liens/Ligams* d'Eric Fraj, d'*Allégation* de René
Duran, de l'*Òme* d'André Pradel e de *Nòstra dòna dels
espotits* de Joan-Maria Petit.
Jep GOUZY, *Dues iniciatives apassionants*
Sèrgi BEC, *L'Aucèu libre editor*.

NOVÈLAS

**entre la lenga
e lo còr**

L'autra armada

(tròç)

Non, veio ren nos dreits coma usuards
a far barriera, a far mur ent l'esper
qu'arrube un novel 'nemic. Tant pus
nos veio ren doblats
sot lo det de qualqu'un que nos face silabar
coma novei escoliers e que nos ajude a traçar confins
sus un papier ja tròp pichòt, tròp escaraboclat
un mestre que nos mòstre qualcòsa d'autre
que sie ren la reia de la desbòina que cor
entre la lenga e lo còr.
Nos, sem lo bram bloi de la niula lion
sem la tígria que cor dins la coniugacion dal bial
sem lo gargotear borre de la bronda
l'engan de l'aura d'abril.

Nos sem i levions, sem la porracha
dins i esclarsòles dal bòsc.

Esto matin i ties labres dalòn
l'esluci di tiei uelhs que subit se estup
e laissa morir lo morre ent l'ombra
me venen a querre
dins aquesta casa forestiera
ren entemenaa da recòrds de dolor
genica, auta sobre la vronior dal monde
la foganha dedins sa carn blancha
de desirs, viu i siei sòmis senza jalat.

Aquí i gents, perdut lo greu de la terra,
bealen d'agachs 'na vila ente caseis auts
leven i sies peires clares contra un cel
tròp larg. Cines vielhs, bars estrenchs, boteies de peisson
camins que se sarren dins i quintanes ente i pas galegen
e i vòutz son pelons a l'aura.
Après un barron d'anhs de guerra

retorna l'engan perdut
e coma se i foguesse pas de peaaas ente siu passat
ren passa la mia batalha, e sabo ren
se ja eu melhor dreit no aia
qu'ab lo sol depòrt venz'e guerrei
aquele que plus fòrt me guerreia
o gachar passar l'armada di jorns
laiszar passar la freu
e 'speitar que tot aquò qu'es miu
se perde coma oloc, coma possiera de poiòl
se desfaca abó mi, s'esvapora darreire i broes.

Ara no vei luzir solelh
e chamino dins aquestes ombres
e i miei pas mueren
dins lo cementeri esclardat da la neu. Aquí
'seitad sus la mia tomba, i sies Tu que respire
un pau afanat, coma eres darrièrament
quora te 'seitaves sus aquela peira, ente lo viòl fai code
derant de arrubar a la meira,

i mies jambes de grilh patissien aquele arlam a l'ombra
sabien pas encara que prest l'eschina se saria doblaa
coma un corsiu au mitan de 'na pagina
coma un òme perdut dins un gerp, ente l'afan jaun dal mes-
jorn
laisza la lenga sucha, coma aquela de 'na chabra.

Aüra, suches, sensa ombra son i mies mans
que cheien mòrtes dins la batalha di jorns
mes lo miu còrp sensa guerra viu ren, magari
es la semença de totes i injusticies di siecles passats
que coma aresques de merze, son rintraas una après l'autra
dedins i còrps di miei reires
e après aver traversat mars de suor, son flories aquí
dedins la saba verda de la mia tripa
estofant totes i rasons, totes i raïtz torques ent l'obediença
e se son dreïçaas aüra, rosses
coma un rosier au mitan d'un champ de blat

alora, abó un bram silenciós
forestier dal miu còrp, chamino
gacho la mia ombra que se trenca
contra i roncs, contra i barç, que pica
dessobre i murets a peires e se dobla
per ores e ores dins i viòls pavats, talhats abó la pica
ente l'unica còsa que quarqui bòts entrupa
es un toquet de papier

o 'na botelha abandonaa da i boscatiers. Vau
de ruaa en ruaa, de draia en draia, runo
sota 'na posiniaa de mans prisonieres de la nuech.

Chamino

entre lo desir que lo monde chàmbe
coma chàmbia lo bòsc l'autonh
e l'obsession de Tu que pregues a bòts de magau,
di ties mans que gropen la vinha
que aucen la lausa, i dets que esguien sus i pels,
lo tiu còrp drut, ferm al solelh, me persecuta

me persecuta la fòrça de la tia patz
la tia mistat me cor darreire
quora remonto sus la sea
me tormenta, coma lo silenci d'aquel matin
quora lo mitrà estremat dins la sabaca
sies remontat chappui, senza paor
mes segur dins lo pressentiment de mòrt, que aüra
a qualcun di tiei saria tochat, e mentre passaves
a través i viòls, ente ieu passo e repasso
senza vocacion, te veies Tu, dedins aquela vinha
dal Cars ente de bòt t'eres trobat solet
morre a morre derant un autre soldat, coma Tu solet.
L'avies tuat.

E ieu sabo tot aquò perquè me l'an contat
lo jorn que l'ambulança te menava via
e cincanta anhs après, la figura d'aquel tudre tuat
te obsessionava encara quelques ores derant de morir
e vint-e-sèt anhs après, la lei dal contrapas
a vorgut que foguesse mai un tudre a te dire que
ton filh era estat tuat.

-Oei, Bernés te conoisso a tu!-
lo det rupit ponchat coma 'na rivoltela
m'avia tronat e gavat de bòt da l'escabòt di rascàs
que corrien dins la ruaa
ero sautat sus la mina d'aquel morre esconoissut
- e coneissiu ben i tiei, ieu ero aquí
aquei jorn que avien brusat...tuat...-

Coma aquò senza saber, siu estat fach prisionier
d'aquel' armada, per 'na question poetica
encara derant de emparar a escriure
coma pus tard, era ren per una question politica
que disiü -al diau i familhes- ma i recòrds arditats
aquei que passen da casal en casal,
son d'aquei que te cotelen a l'eschina
son d'aquei que te pòles ren defénder (...)

Colleccion de pichons secrets (1)

(coma dins l'aiga, sul tatoatge de l'estrangièr)

*isclas canons
fanga dormidoira*

*espina de peis
tricòt de posca*

*al cap del fusilh
la marèla de ton uèlh*

al jardin negre qu'i vomisses

Colleccion de pichons secrets (2)

(dins una altra nuèit qu'es pas estada escrita)

*estèla pichona, malva, còrquichada, desbrancada,
flairi la calma dels perfums*

*aficha esquiçada
coma se quicòm virava dins son ventre*

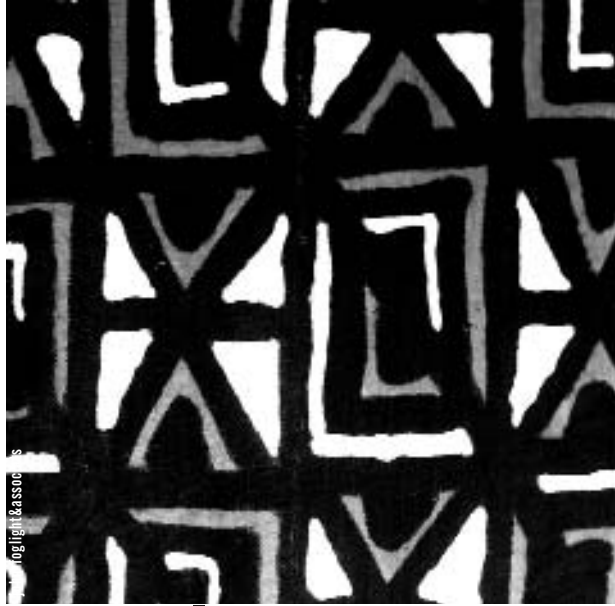
*autoritat fragila,
recapti los perquè amb lo suplici dels anhèls*

PLÒU

Plòu
solelha
sus l'arc de San Martin ai passat la comba
de polsa de cotèla sus mas sòlas
ai copat tras los cants
per ganhar ton còr

Quora las cigalas s'apoderan del cèl
Conflat de lors zonzonaments
Quora lo vent se refaudís al fons de sa conca
Quora la cairissa brausís lo pè nud
Quora d'incèrtas volutas enmiratjan nòstras dralhòlas
Quora a trauca-ombrina jòga lo solelh de la dormida
Amb la blancor insolenta dels lençòls
Reprene buf e vida,
Aplantar lo temps,
Lo temps d'una estrencha...

10g. light & assoc S

...letras...

Fraise-en-Perigòrd, 24 d'octobre de 2005

Manciet,

I a mas d'una causa que ne sèi sigur, aquò's que sèi pas jamai anat chas vos dins la refflamor de l'estiu. Me sovèni mas d'un cèl de brumas escampilhadas. L'ora solària marcava lo temps d'un autre temps, lo temps d'una tèrra sablosa e negra que la jalada d'aquel mes de febrer capelava a pena. Aviá vint ans, benlèu un pauc mai mas gaire, e arribarai pas, rai, a vos dire aquela percepcion estranja que sus aquela rota estrecha au mitan deus grands pins, lo sentiment d'eternitat aviá fenit per me ganhar coma l'evidéncia de las evidéncias.

Aquel jorn que tornavi de chas vos qu'èra ja nuèch e qu'èri embriagat de vòstre pitit vin de Chalòssa, m'èri vertadièrament perdut, al cap d'un camin de grava, entremièg pins e marèia. Eissorbat cresiái d'ausir lo resson de la ressaca, la sansonha rauca deus vents ancians... mas èra res de tot aquò, èra, plan pièger o melhor qu'aquò, lo surgiment imprevist e patacaire de vòstre monde dins l'òrra tranquilat de ma vida de cada jorn.

Dempuèi quauquas annadas dejà, la corrosion aviá rosi-gat las alas de la veitura. La vièlha R 16 gemegava a cada cambiament de quitran, lo rovilhadís chemicava : lo rovilhadís flambejaira deus arbres, lo rovilhadís deus jorns, lo rovilhadís deus mots... E m'a bravament noirit, pecaire, aquel rovilhadís mirgalhat de bramadas, al cròs de l'Ether Vague, d'aquela cauna, encasernat a la frontièra alemanda, dusca a-n-aqueus estangs sornes de Landés. Assajavi d'i legir vòstras piadas, e al briu de totas aquelas annadas vos ai manlevat vòstras lamas, vòstras espasas, bèlas que se pòt pas mai, e agusadas, per amodar, solet, d'espaimes, de brigalhs, de bocinets d'enfança, la miá, a cavalons entre las boigas vilardas del Nòrd e quauques mots d'aquela, nòstra, lenga, glenada al ras deus cotilhons dins l'ombrina de la solharda.

Nos afiscavan las frontièras autistas, las autonomas industrialas, las lèias de faiards... e coma far, ambe tot aquò, per pensar pas a vos longtemps enquèra...

Max Roqueta

Lo vièlh aver de nòstres somis caparruts
ven d'acabar la dralha de l'estiva
e çai demòri sol esperdut dins lo ser.

Max aviam revirat l'evangèli de Joan
e nòstra lenga se'n trobava nòva
a l'auçada de ton desir

Ara dabans ton ataüc
vaquí que me traucan lo còr
los mots manèls que parlavan de Dieu

La nuèit garraca

*" Maldigatz lo primièr dels pòbles guerrejaires :
la guèrra devèra los òmes per ne far d'esclaus fin finala. "*
Pitagòr

Un vent pesuc se'n tornava del Sud. Fasiá grasilhar la garriga e me cremava la cara de tot son alen de desèrt. Las montanhas de Garraquia semblavan fòrça mas vièlhas Corbièras mai-ralas, e me fasián venir las èrnhas. Un an e mièg de ma vida, ja, tot aqueste temps perdut a la riscar de contunh dins aque-la guèrra que n'èra pas una : los nòstres mòrts - coma los mòrts dels autres - èran pas, coma o disián dins la premsa, que las victimas dels eveniments. La patrolha èra compausada d'un trentenat d'òmes, dos caporals e un adjudant. Avançàvem penosament cap a Tlacovan, un vilatjòt perdut al fons de la val de Jdeb. Una set terribla m'esquiçava la garganta.

E aquel vent d'incendi qu'esquiçava las gargantas de Jdeb en doás massas de ròc rotjastre aviá begut las darrièras gotas del rèc dempuèi longtemps quand nos menèt lo primièr la novèla. Unes rapaces carraunhaires viravan amont qu'ajustavan pas res que valguèsse a la pudesina que nos descorava adenant.

Dos exploradors tornèron cap a nautres, la cara livida, l'agait absent, estabosits. D'o entendre èra pas res. O caliá veire : los tres joves èran sietats contra la pèira rotja, bronzi-nants de solelh e de moscas, la garganta dobèrta d'una aurelha a l'autra, lo sèxe arrancat e cosut a la boca. A la pudesina cadaverica venguèt s'ajustar primièr la d'una vomitèra implacabla, puèi mai que mai la de l'asir. Èran tres dels nòstres, d'apelats, tres paures bolgres coma ieu. Ne coneissiái un que veniá de la vinha, d'a costat de Narbona. Frenquentàvem las meteissas fèstas. Jamai pus nos ficariam pel morre, segur ! Puta de guèrra...

Mas çò mai òrre èra benlèu aquel inadmissible sentiment de fatalitat. Amalgrat de ieu, per enlà lo descòre, per enlà l'asir, acabavi gaireben per trobar tot aquò banal. Èri agotat d'asirar, agotat de tot. Envejavi gaireben aqueles tres cada-vres.

e bracs coma còps de cravachas : veire sense èsser vist, avançar en binòmi, gaitar pertot, reptar fin finala fins al vilatjòt rebèl, enceuclar lo bled, susprene primièr, mestrejar de tira.

Dos òmes ensajan de fugir. Son emportats per doás o tres rafalas de plomb cremant. Unas femnas cridan que las cròssas de flingue assucan. Totes e totas se devon colcar, nas a tèrra, mans darrièr lo cap, cara dins la posca.

Cal furgar las estajanças, la mòrt tibada al cap dels canons, la páur pausada sus la palheta, los uèlhs pertot. Dins una cosina jauna, i a aquela limanda qu'es pas correctament pausada d'esquina a la paret. Venon tot bèl just de la far lisar fins aquí. Sa siloèta se devinha a sa plaça costumièra contra lo mur pegós. La limanda pòt pas juntar la paret. Amaga una pòrta que la ponhada ne traís la preséncia. Es la pòrta d'una cava que tres rebèls s'i amagan. An pausadas las armas. Parlan garrac qu'i compreni gaireben pas res. S'a comprés, l'adjudant ? Una clau al braç n'ajuda un a passar dins la lenga de l'ocupant.

Es l'adjudant que m'ordòna d'anar quèrre lo material que nos'n dessaurèrem abans l'assalh. Lo material, te pensas ! La gegèna, los fials de coire. Manca pas que la còrda e una bacina. La caporal Galin, es el que mena la còrda, el que s'encarga de ligotar solidament los tres òmes a las cadieras de la cosina. An la cara grèva, sinistra, roigada per la páur. I a de qué. Galin coneis plan la musica. Es el, tanben, que los a faits desvestir.

Un fial de coire dins la bacina d'aiga, los pès dins l'aiga, e l'autre fial estacat a la basa del sèxe, tot aquò religat al generator, e vejaquí lo Galin que pedala, del temps que l'adjudant pausa las questions.

S'es la lassiera, la set ? O pòdi pas mai patir de veire. Me cal sortir del membre. Lo cap me dòl. Me vira. Dins lo corredor, m'apiègi a un montant de pòrta per tornar prene lo buf. Ai lo còr que me çaganha dins lo clèsque. Los crits del torturat me ressonan dins l'èime tant coma dins la carn. Mas entendi un planh atanben. Es un gemèc plan mai discret que ven del membre vesin. I a tanben coma un bruch sord e regular, l'alèn fòrt d'un òme que sembla d'o ritmar tot, un alèn, d'òme òc, mas pas lo mieu. Son quatre dels nòstres : un qu'espèra a la pòrta e un que gaita per la finèstra. Aquel, l'arma a la man, m'avisava e escupís cap a ieu, puèi torna mirar cap al lum del jorn. Un tresen dels nòstres espèra son torn, mentre que lo quaten es a mand de forçar una femna sus un lièit saquejat. Pas una femna, non ; es una dròlla. A pas quinze ans. Son agait enlagremat s'aplanta dins lo mieu. Puta d'agait, puta de guèrra. Son agait negre e dreit, tan prigond, tan desesperat, trenta ans aprèp, n'aurai encara l'horror dins l'anma.

Sortissi d'aquí-dedins coma un faune en fugida. Un

dels nòstres m'arrèsta sul suèlh d'un còp de cròssa al ventre. M'espatarri pel sòl coma una saca de dolor. Ai pas pus de buf, cèrqui l'aire. Lo tròbi pas pus. Tròbi pas que l'agait d'una vièlha femna, un agait negre e fièr, sense compassion ni mesprés. Lo companh qu'èra de garda davant la pòrta de l'ostal rebèl se desencusa. Me conta qu'a cregut qu'un d'aqueles filhs de puta se voliá escapar. De qu'aviái de sortir tant aviat de l'ostal, ieu, tanben ? Un d'aqueles filhs de puta... L'agait de la vièlha femna me quita pas. Capiti a pro pena de me sietar. Cèrqui tostemps l'aire. Pòdi pas parlar. Per dire qué ? Me cali. Boti las mans sus la cara per n'amagar las lagremas. Ne pòdi pas mai. Es tròp, plan tròp. Aquela vièlha, soi segur que sap mas lagremas. Un agait aital, o vei tot. Ne pòdi pas mai. De filhs de puta... Te pensas ! E tostemps los crits dels tres òmes, aquels sisclals que pertusan las paretas de la cosina e que montan, inexorablament, sus las pendas rotjas dels monts a l'entorn. Encara cèrqui l'aire. E tròbi tostemps pas que l'aire cremant d'un agait de vièlha femna sàvia...

Los an degut trobar, totara, a la cauna. An pro tirat. Mas de qué fan adara, bordèl ? Deurián èsser tornats aval. Ara caldriá qu'arribèssen. Los an trobats dempuèi plan lèu doás oras ! E totes aqueles paures bolgres : putacanha ! Devon rajar d'asir. El, subretot. L'an trocejat de matin. E ara, nos vei aici plantats coma dos pècs davant aquelas sacas de mèrda. Mentrestant, sos companhs son estats maselats, en causa de nosautres.

Còla d'enfoirats ! Nos daissar aici, al mièg del bled, ambe un P.M. cadun, al mièg de totes aqueles paures diables. Bordèl ! Las gens d'aici Devon crebar d'enveja de nos escanar, de nos poirir fins al trauc dels uèlhs. Mas de qué foton encara, los autres ? Se foguèssen fait entrapelar, auriá espetat lai amont ! O alara, se seràn fait culhir a l'arma blanca ? A ! Filh de puta, la ràdio, fai tirar !

Fasiá onze oras qu'èran partits agantar los autres a la cauna. E puèi, aital. Pas res mai de far que de gardar aqueles putanhièrs de sacas d'esquina. Dos òmes solets al mièg de la páur, de l'asir. Los de l'autre batalhon que venián d'acabar sa ronda èran tornats passar de l'autra man de la montanha e nos avián tornarmai daissats coma dos pècs. Dins aquel bled, avián totes los uèlhs negres. Mas los uèlhs d'unes, ne soi segur, èran rotges d'aver plorat, rotges d'asir.

E l'autra pinta, a la ràdio : "Per las sacas, avètz pas

que de prene dos o tres muòls e dos amòris dins lo vilatge per vos racompanhar e o tornar tot al camp. Nosautres, tornam dirècte."

Onze oras, ja, liurats a lor agait pesuc coma la mòrt. La nuèit sembla mens negra qu'eles, quitament. La páur al ventre, sembla d'èsser blava. Ai las mans que susan contra la cròssa del flingue. I a pas de luna. I vesèm pas res. Ont nos menan, lo torturat e l'autre ?

Cossí a pogut voler, el, nos racompanhar ?

L'avèm umiliat davant los sieus. Avèm tuats los sieus, a çò sieu, dins sas montahas. E la dròlla forçada, benlèu èra sa filha, o sa sòrre ! Cap a quin copa-garganta nos mena ?

Nos van sangnar coma de gorrinasses que sèm estats. Que sèm !

Perqué nos arrestam ?

Qué se dison ? Comprenèm pas res. Semblan de cercar lo camin. Puntis nerviosament mon canon cap a eles. Ne vesi pas lo cap quitament.

Tornam partir. Traбуqui. Traбуqui de contunh.

Filh de puta ! Soi tombat. Baissat pas l'arma, subretot, bordèl ! Devi aver las mans ensangnosidas.

De qué me vòl aquel ? Mèrda ! Voliá sonque m'ajudar per me relevar.

Perqué m'ajuda ? Es pas possible ! Nos devon ensajar d'adomergir per nos far baissat la garda. Mèfi, bordèl, mèfi !

Dins la nuèit, sa cara es pas qu'una massa negra. Soi segur que s'arrigòlan, totes dos. Aqueste còp, sèm cuèits...

Doás oras qu'arpenam a se'n desalenar.

Distinguissi de siloètas que se destacan sus lo pòrt, que bolègan. Nos colcam, totes.

Èra pas qu'un putanhièr d'arbre !

De l'autre costat del pòrt, l'arbre despassava, pasible. M'apièji al tanc, una estona, per bufar. La penda èra tras que regda. Èrem pas montats aital a l'anar. Enfin, çò me sembla. Los grelhs me roigan los nèvis e lo vent de la nuèit me quicha lo front susant dins un estòc de glaç. Cal tornar partir.

Aquò davala, adara. Los pès me dòn, amai las cambas. E lo ventre atanben, sempre.

Ai set. Aqueles dos son increvables.

Degun parla pas mai.

Lo camp ! Lo camp : lo reconeissi, dins las albetas montantas. I pòdi pas creire : nos an tornats al camp.

- Halte ! Qui va là ?
- Ménac et Granier, deuxième brigade, onzième escadron, premier R.I.M.A.
- Et les deux autres ?
- Ils sont avec nous...
- Tu me prends pour un con ? C'est deux trous du cul de Garraques. Ils ont perdu la langue, ou ils se la sont mise au cul ?
- Je te dis qu'ils sont avec nous, putain. Ils nous ont guidés dans la nuit. Appelle l'adjudant Mochia ! C'est lui qui a donné les ordres...
- Surtout, vous bougez pas, ou je vous laboure au plomb de seize...

Quin acuèlh ! Aquel molon de mèrda qu'avián botat de garda, voliá flingar los òmes que nos avián racompanhats, aital, sonque per lo plaser d'espandir de plomb dins la viande. Èri furiós, rajolant de susor, de páur, de ràbia. Ai agaitats aqueles paures bolgres que nos avián menats fins aquí, dins la nuèit de la nòstra vergonha, de la nòstra orror, e ai plorat. Nos an espiats, una estona, una estona inacababla. En garrac, nos diguèron sai pas mai qué. Mas cresi ben qu'aquò parlava de Dieu...

- Me taire ? Non mais, vous voulez rire ! Vous traitez ces pauvres types comme des bêtes, vous les torturez, vous violez leurs femmes, et puis vous allez massacrer leurs compagnons et vous nous laissez là, comme deux cons, seuls aux milieux des veuves et des orphelins aux yeux de douleurs. Quoi ? C'est mon accent qui vous fait rire ? On est resté seul avec ce pauvre type que j'ai vu le cuivre aux couilles avec les pieds dans une bassine, et puis vous lui laissez le soin de nous raccompagner au milieu de ces vallées coupe-gorge ! Et là, quand ils nous ont ramenés au camp, vous laissez faire ce connard qui veut les dégommer comme des mouches aux fenêtres.

- C'est bon, Ménac, c'est bon ! Ils sont repartis, vos deux oiseaux des îles. Ils sont repartis couper les couilles à trois autres des nôtres pour les leur coudre dans la bouche. Vous avez la mémoire courte, Ménac.

- S'ils avaient voulu nous les couper, ça fait déjà un bout de nuit qu'on se sentirait plus léger. Mon adjudant, votre

guerre, elle pue l'infamie, la vermine. C'est votre guerre, plus la mienne.

- Rompez les rangs, Ménac ! Et c'est trop tard pour aller au plumard. La ronde part dans un quart d'heure. Allez plutôt bouffer quelque chose avant de repartir. Vous n'êtes pas en vacances, ici, ni en voyage humanitaire...

Martin, que se ven de rasar, me vei venir que fau lo morre. A tostemps d'idèas sus tot aquò. M'a degut entendre udolar, que me ditz :

- T'atisses pas de badas, Menac, aici, sèm pas que monacas...

- Ai una consciéncia d'òme, ieu, e...

- Escota un pauc, escota-me : perqué pensas que nos fan far guèrra a-n-aquestes Garraques ?

- E ben, per los tene colonizats.

- Mas non ! Sonque per ganhar temps.

- Per ganhar temps ?!

- E ben òc. De quin costat son los colonizadors ?

- Del Nòrd, tè !

- Mas non, te demandi de quin costat son en politica.

- De dreita... ?

- Plan segur. E los que munisson los Garraques en armas, de quin costat son ?

- Vòles dire, los Comunistas ?

- Plan segur ! I pòdes comptar los nòstres, mas atanben e mai que mai los del blòc sovietic.

- E alara ?

- E alara ! Te disi pas aquò pr'amor que son comunistas. Mas veses, i a dos camps e pas qu'una planeta : aital, tant que lo nòstre govèrn aurà pas petaçat un tractat de patz otrancièrament favorable a-n-aqueste paure país que, o sables coma ieu, a ja militàriament perduda la guèrra, quitarem pas de "mantene l'òrdre" aquí, en maselant d'autres monacas coma nosautres, mas bolegadas pel front opausat.

- E o faguèssem pas ?

- Los Garraques aitant lèu se viriarián de cap a la sovietha...

- Creses qu'es pas res mai qu'aquò ? Vertat ? Mas alara, ont es la democracia ? Nos mandan far la guèrra e sabèm quitament pas perqué, nimai per qual !

- E te vengueron demandar se voliás guerrejar, tu ?

- Te pensas !

- Brave òme de Menac, benlèu m'engani. Pasmens, m'estonariá que m'enganèsse...

- Cossí te vènon, aquelas idèas ?

- Sables, quand te fican lo nas dins la mèrda, se comprenes pas perqué, pòdes encara sansonhar qu'es la falta d'a-

quel que te l'i bota, e qu'aquò pudís la conariá. Mas a ieu, m'a tostemps calgut cercar las rasons de las causas, e me cambià-ràn pas amb quauques cridadissas, veses...

- Ont anam, auèi ? O sabes ?

- Me soi daissat dire que montàvem cap a Lbaeric, dins la val de Ziltan.

- Ai, filh de puta, se ne sortirem vius ?

Tlacovan, Val de Jdeb, Garraquia, trenta ans ja que soi tornat d'aquel infèrn. Viu, segur. Mas uèi encara, de còps, quand bufa aquel putanhièr d'autan pegós, e que la femna se m'agafa al còl, dins l'escuresina de la cambra, vesi dos uèlhs enlagremats, negres e dreits, tan prigonds, tan desesperats, que me fixan indefinidament. Avia pas quinze ans, quita-ment...

Un mes d'agost solitari e ploinejant jos un cel d'ubac

Me trapèri amb un libre comprat per que n'aviái ausit parlar un dissabte que fasiái lo testimòni a una amassada del GFEN. Se vòli vertadièrament èsser onèste, èra pas la sola rason. Michel m'aviái telefonat qu'èri pas qu'arribat a Lavaur e gausèri pas dire de non. Se ditz pas jamai de non al Michel. Aviái pas de rasons. Soi pas un militant acanit mas cal pas tanpauc descoratjar los que fan quicòm, e que nos an totjorn ajudat. Alara, dins la vesprada, après aver contat perqué aviái causit d'escriure en òc, après aver participat a un talhièr d'escritura ont aprenguèri d'afars, una mena de clòne dels novèls filosòfs, vòli dire pel biais de se penchenar e de se vestir, nos venguèt presicar qu'un pensaire, un qu'aviái pas perdut de vista la lucha de las classes, vení de publicar un libre novèl : *Critique du libéralisme libertaire*. E aquel d'aquí èra lo Clouscard, qu'èra de Galhac e qu'aviái conegut a z'Albi, al cafè Pontie, sus la plaça del Vigan. Se sesiá davans un cafè e charrava amb lo Molinièr, qu'èra lingüista, e que jurava pas que per *La Grammaire de Port-Royal*. Escotavi, e ne preniái de tròces. Se disiá que lo Clouscard èra estalinista, e dins aquel temps, fa mai de trenta ans, èra pas un compliment. Pensi pas que de totas aquelas parladissas me'n demòre mai que d'imatges. Mas coma fasiá un bel bricon qu'aviái pas crompat de libres de filosofia o de politica, enfin de pensaires de nòstre temps, que mai que mai me fan tots cagar - vos dirai perqué mas avèm léser - *in memoriam* las annadas del licèu me crompèri a Tolosa lo libre del Clouscard.

Apuèi, anguèri a l'Estivada de Rodès, e aquí tanben comprèri de libres. La darnièra plega de la collecion A Tots de l'IEO mas tanben un libre sus Pecot e un autre sus *los Occitans Somiats* del Rulhes. Encontrèri lo Renat Duran e lo Mariòt qu'aviái tornat publicar lo bèl tèxte de l'Andrieu Pradèl : *L'Òme*, sus la cauma de La Sala. Es amb la saca plena que tornèri a l'ostal, e entamenèri de legir tot aquò.

Bel primièr, qu'èri atissat pels remembres, dubriguèri lo libre de Clouscard. Un gratacap, tota la debuta sus la filosofia de Rousseau, Kant e Sartre. Defòra, ploví. Comprenguèri pasmens sul pic que lo Sartre i agradava pas, e ne foguèri pas maucontent, qu'ai de còps pensat, pas totjorn, qu'èra pas qu'un pichon borgés qu'aviái trobat lo biais de far sa bona accion en s'interessant als obrièrs, èri pas de son bòrd, èra pas

del meu, e me fasiá gaug que lo Clouscard mostrèsse en tèr-
mes filosofics que fin finala Sartre èra l'aleat de la borghesia.
Dins la meteissa gàbia, clavava l'Husserl per de rasons que
m'escapavan, que soi pas filosof. Reprochava a l'Husserl d'a-
luenchar lo sens de la consciéncia, safinèri atal çò que m'a-
viá tafurat dempuèi mas annadas d'estudis, que lo triangle
sens consciéncia e realitat, es pas una trinitat mas una cade-
na de concèptes que son pas ren l'un sens l'autre, e que s'a-
pasturan l'un l'autre. Per pas pèdre de vista que nadavi en
plen univèrs marxista, botèri lo disc de Banda Bassotti : *L'altra
faccia de l'imperi*. E cantèri a plen gargalhòl. Me sentissiái plan
reviscolat, pausèri lo libre comol de dobtes, mas enfin s'èra
vertat ?

Las doás darnières annadas passadas en Italia aviái
trastejat, ensajat, comprat de libres dels anarquistas : sus
Durruti, la vida de Sante Caserio, Bakhonin, Abel Paz, Arrigo
Petacco, Amilcare Cipriani, Camillo di Sciuillo e Errico
Malatesta. M'èran mai que simpatics mas aviái de dobtes suls
lendemans que prometián. M'enfachilieravan lors luchas e
lors personalitats. Mas sabiái pas tròp consí fargar un deman
amb lors idèas. Aviái pas vertadièrament enveja de fargar un
deman, soi pas plan fòrt per aquò. L'avenir per ieu s'arrèsta a
las oras que mancan per acabar lo jorn. Los vesiai un pauc
coma de sants d'un biais novèl, mas los sants son pas per ieu,
me pòdi pas botar de genolhons, ni mai sarrar las mans, amai
per d'anarquistas. Tanplan lor agradariá pas. E aurián rason.
En Olanda abandonèri tot aquelas pensadas, la vida novèla, lo
trabalh novèl, tot me portèt devèrs las rivas de l'inconsciéncia
prigonda. Agachavi lo monde coma un formiguièr pèc, giravi lo
cap, fasiái finta de ren. Ne voliái pas saber ren de las colhona-
das que fan las discutidas. Era pas vertadièrament atal, mas
me botèri dins lo cap que deviái escriure un libre que clauriái
lo monde dins sas paginas, pas lo futur ni lo passat mas l'es-
séncia de las causas que lo fan girar. Pas atal mas a través de
la vida d'una paura puta de cantaire de supermercats.
M'ocupèt plan e soi pas encara arribat. Trapi aquí l'ocasion de
dire que soi filh d'obrièr e que lo demorarai fins a la fin. Cresi
pas cap las istòrias d'aquels qu'an reüssit, que son devenguts
de rics o de professors respectats. Pòdi pas dire qu'ai la ràbia
dins lo còr mas fau mèfi. Mòstra-me d'ont venes apuèi te dirai.
Tornèri trapar lo libre del Clouscard.

Trabuquèri sus l'oposicion de la tèsi e de l'antitèsi. Los
descriviái coma motor messorguièr de nòstre monde, sola la
sintèsi nos podiái salvar. La tèsi e l'antitèsi consideradas coma
moments istorics, coma miralhets tanben, tota l'analisi del
Clouscard viatjava sus de concèptes marxistas, la praxis, l'ac-

cion. Evacuats e fòrabandits pels pensaires novèls, que disían que l'istòria èra pas qu'una seguida d'eveniments sens cap ni coa, l'accion de l'un, aquel qu'a lo poder, e que sèm pas que d'espectadors. Atal çò que compreguèri, pas segur de pas èsser una mena de traïdor. La democracia vertadièra es pas possible qu'amb la sintèsi, mas sabi totjorn pas çò qu'es la democracia. La Banda Bassoti cantava : *Non non non, non si può piú dormire, la luna e' rossa, rossa di violenza, bisogna piangere i sogni per capire che l'ultima justizia borghesa si è spenta*. Un veirat de mai.

Fasiá freg. Un mes d'agost de mèrda, besson de la Totsants. Dins la darnièra plega de la colleccion A Tots comprada a l'Estivada i aviá lo novèl libre de Javaloyès. Daissèri lo libre de Clouscard per lo legir. Sonriguèri, amai èra pas un libre gaujós. Mas aviá reconegut sulpic los personatges. Lo Sénher J. e lo Nicolau Montalban avián un nom e una adreça, èran mai que de personatges, èran de questions per ieu. Consi se fa que de filhs de putas se vergonhan pas ? Mai que mai, èri pas plan luènh del libre de Clouscard. Pausèri lo libre de Sèrgi per tornar prene Clouscard. Passèri al lèste sus la filosofia de la consciéncia e de la coneissença. M'atirava pas. Aviá benleu rason mas èra plan tròp per ieu. Amai notèri que lo jòc de la consciéncia sartriana èra pas ren mai qu'aquel de la borgesia. E me tornèron las paginas precedentas sul romanesc e lo romantisme. D'aquò tanben, n'èri revengut. Una consciéncia que fasiá pas que s'agachar, se remirar, e que trobava los camins de la libertat dins una autòmutilacion. *La línea del frente !* La Banda Bassoti tombava totjorn plan. Pas tan simple, caliá pas desconar. Los veires engolats enganavan. Sentissiái montar suadament una asirança compacta que me fasiá paur, pels escrivires qu'aviái aimats, los Camus, los Proust, los Céline, gardavi pas que lo Bernanos e lo Vercors. Qual sap perqué ? Gausavi pas cridar tròp fòrt que dempuèi la debuta, per ieu lo Proust èra pas qu'un encuolaire de moscas, e dels mai marrits, d'aqueles que se ne vergonhan. Mas me fasiá paur que semblavi atal un copaire de tèstas borgesas, un borrel de dos sòus. Vertat que los aimavi pas e que m'aimavan pas. Fan finta mas vos fan sentir sulpic que sètz pas del meteish monde. Lo de naut e lo qu'es pas que gentalha, que cal educar, quora son braves, mas pas tròp. Quant de còps l'aviái sentit, flairat, qu'aquels filhs de putas te lo dison pas francament. Non, fan de minas, lo cap alçat, las pòtas ponchudas, mon bon amic, te dison. E atal la Beutat es pas qu'afar de gost. Agrada o pas. Un biais de se manlevar los problèmas de la creacion de las mans, lo trabalh de l'artista es pas que la cèrca de çò que tròba pels camins. Mas sus aquela dralha podiái tanplan renegar d'amics de vint ans. Los mòrts, vòli

dire los escriveires que fan bandar los pècs endimenjats, rai, mas los autres, los borgeses qu'aviái frenquentats a l'escòla de comèrci e a Tolosa, los de la revista literària, amb que beguèri lo vin dels dimècres entorn de la taula carrièra del Senescal, amb lo formatge e las discutidas. Me fasiái d'ideas e èra plan luenh del Clouscard. *Magari* ! Me tustèri suls dets, engolèri un whisky-còcà e aluquèri un cigaro.

Amb testardatge contunhèri lo libre del Clouscard.. L'òme politic romantic a pas jamai existit, disiái. E me mainèri que n'èra pas de besonh, pr'amor que lo romantisme èra pas que las afars de jovents malauts dels tustals amistoses de paires qu'avián reüssit dins la vida, istòria de valents que cercavan lo trauc del cuol de las agaças. Eri un pauc missant mas se l'èran cercat, me diguèri e tornèri sul pic a de consideracions plan mai fargadas. La fenomenologia de la borgesia. Coma èra titolat lo novèl paragraf que legissiái. Lo romantisme èra pas qu'una critica del dedins de la societat borgesa, aviái ja entendut aquò, quora accusàvem i a 30 ans, los tròskistas d'èsser los aleats de la borgesia. Aviam benlèu rason. Mas pas complètament que de filhs d'obrièrs n' i aviái tanben dins los tròtskistas e los anarquistas. Ne coneguèri. An pas fach fortuna, mas los filhs de borgeses que frequentavan la meteissa còla, si que n'avián de sòus. E se son plan plaçats, vòli pas donar de noms qu'es de mòda, mas cadun reconeisserà los seus. E lo Clouscard n'aviái encara mai amb lo Sartre, usava son libre sus Flaubert per demostrar que Sartre s'èra pas destacat de son monde, l'aviái servit amb sos silencis sus la genèsi de la nevrosa del Flaubert. A ieu Flaubert m'agrada, a cambiat nòstras vistas sus la pròsa, alara çò que n'escrivíai lo Clouscard me fasiái pena.

“ *On ne naît pas couche moyenne, on le devient* ”, puta, soi des-cobèrt, es per ieu qu'escriu lo Clouscard, me pensèri. Pas tot a fèt, que las classas mejanas se fargan amb los que montan e los que davalan. E cresèm tots qu'avèm quicòm en comun, nos trompèm pas, sèm de cocuts. Sèm los pilastres del sistèma liberal, e valèm pas la cotèla que nos escanarà. Eri trasvirat e vesiaí passar davans mos uelhs tolas las colhonadas sus la performança, breviaris escrichs per d'autors avugles o desonèstes. Cada còp que me tròbi de cara a un que me parla d'aquò, me sembla de lo véser cavar son trauc, que deman ne vendrà un autre qu'aurà d'idèas mai performantas, e que lo sepelirà dins lo trauc que pensava aver cavat pels autres. Sul camin de la vida an trobat un pòrtavista e se son enganats, an metut l'uèlh del costat gròs, alara veson lo monde tot pichon,

estequit, e inventan de concèptes nècis : cultura d'entrepresa, esperit de grop, management participatiu e m'en manca. Fotraladas, òli benesit per se far metre, amb un pauc d'arena, aquò's la paura que trigossèm de nos trobar per carrièra, sens cap de trabalh, d'ostal, de femna que de segur nos daissarà. E per desbrembar, sèxe e erotisme de quatre sòus estampats sus de paginas tròp lustradas per se ne polir lo cuol. Legir Clouscard me fasiá venir l'èrnha. Lo botèri dins un canton de la cambra e trapèri lo libre del Cristòl Rulhes : *Los occitans imaginats*. Se mocava pas amb la marga, tre la debuta volíá definir lo concèpte d'etnicitat, e te botava jol morre tot un fum de noms, èra plan un universitari qu'an totjorn besonh de mostrar qu'an legit un tombarèl de libres. Paciència, es atal que subrevivon. Mas macanica, a la debuta del primièr capítol racontava una vesprada a Uzèste ont lo Felis parlèt coma aviá l'abituda de far, d'Occitania. Mas perquè l'apelava Profèta ? Devi dire que pèc coma soi, compreguèri pas. Lo Felis, l'aviá encontrat a Montalban quora èri professor de comptabilitat e anavi plan sovent carrièra de la Banca a discutir mai que mai de literatura occitana. Ren de profetic dins aquò. Me'n calguèt de temps per comprene qu'emplegava la paraula profèta amb lo sens qu'i balhèt lo Bordieu. Apuèi s'atacava als trobadors. De que ne sabíá, pas grand causa, çò que l'interessava èra çò que se ne disiá. D'un revira-vai-t-en, te los botava per tèrra, èran pas que d'utisses per fargar un imatge somiat d'Occitania. E dins una nòta racontava qu'aviá trobat, enmièg una abundant literatura en francés suls trobadors, pas qu'un libre interessant. M'arrestèri coma un can de caça sus la paraula abundanta : ont l'aviá vista aquela abundant literatura, en francés ? Abundanta òc, suls *trouvères* mas pas suls trobadors. Començava plan. L'èrnha m'era pas passada, subretot que contunhava sa discutida amb de dobtes sus la lenga " normalisada " dels trobadors. Qu'era pas, disiá, qu'una lenga per los elèits. Avíá inventat l'aiga calda, los païsans e tot un fum de vilatjans sabíán pas ni escriure e donc, ni legir. Unificada, òc, al nivèl ont s'unificavan las lengas escrichas dins aquel temps. Dubrir de pòrtas dubèrtas o sabi far ieu tanben, me diguèri, e l'enveja d'escampar lo libre del Rulhes me venguèt. M'agachèri dins lo miralh de la sala de banh, los cabèls blanquiejants, e amb un sonrire inocent, me diguèri que los lendemans fargats èran pas mai polits que los somiats. Dilèma : tornar trapar lo Clouscard o contunhar lo Rulhes ? O los escampar totes dos per de rasons opausadas.

Me n'anguèri passejar per las carrièras grisas de la ciutat. Me virava per la clòsca, la descripcion que lo Rulhes fasiá del Felis. I aviá, dins tot aquò, e l'aviá pas vist sul pic, de mis-

santisa prigonda que m'esplicavi pas. Puèi se'n preniá a Mistral. Dins la rega de la demostracion suls trobadors. Dins un mescladís espaventabla. Me remembrèt lo procès que foguèt fach a l'Alibèrt. Confusion totala, que Mistral siáje de drecha plan blanca e l'Alibert petainista manlèva pas ren, o alara devèm tornar visitar totas las istòrias de las literaturas, mas o cal dire, a l'òbra poètica o lingüistica que siá. Personalament me fau pas d'illusions. Mas devi escampar lo dicionari d'Alibert ? Sus aquel punt, lo Felis me semblèt totjorn plan clar, e tot un fum d'autres. Eri pas luènh de pensar que lo Rulhes tirava tot de son costat per demostrar çò que voliá demostrar. Los occitanistas son pas de parfaits, se'n manca, d'enganadas ne fan, coma los autres, alara sioplèt un pauc d'umilitat. E fins aquí lo Rulhes ne mancava. Contunhèri, caparrut, son libre en tornant a l'ostal, e lo Rulhes contunhava son jòc de massacre desrocant los cantaires, subretot lo Sicre. Mas los autres tanben, lo rap occitan. E es a n'aquel moment que fasiá entrar los patesejaires, coma los apelava. Que 'fetivament son mai que critics sus la musica occitana. Mas pas per de rasons musicalas o artisticas, mas perquè comprenon pas lo patés cantat per Sicre. E alara ? me pensèri. Me semblava d'èsser tornat un molon d'annadas enrèr, quora se fasián aquelas discutidas. De quon costat i a lo problema ? Lo Rulhes o ditz pas, o pusleu si, del costat dels occitanistas. Pas dels patesejaires. Vertat qu'avèm mancat quicòm, qu'avèm pas deraiçat lo problèma, que nos sèm copats dels que parlan encara, mas consí far ? Pensi pas que lo Rulhes aja la solucion. N'i a una, del costat dels patesejaires, daissar crebar la lenga, cal èsser clar e o dire. Es pas de creire coma lo Rulhes pòt pas sentir los letruts e los universitaris, mas fan de puta de qu'es el ? E lo Bordieu e sos companhs ? Tot aquela confusion ajudava pas, un còp de mai trapèri l'èrnh. Per engolar tot aquò anguèri al restaurant qu'es a dos passes de l'ostal. E me prenguèri per legir dins la solesa celibatària, los poèmas de Franco Loi, *Isman*.

Podèm pèdre nòstre temps a remirar lo passat. Çò que fasiá lo Rulhes, jos cobèrt de noveutat fasiá pas que nos porgir de viandas avariadas. M'anava plan que faguèsse passar tots los occitanistas per de colhas mas m'auriá agradat de saber perquè. E la solucion me l'èri trobada. Eri anat furgar, sus internet, per trobar los escriches de Bordieu. Aviái pas trobat grand causa sus las relacions de Bordieu e l'occitanisme, pas qu'un article de Sauzet. Plan malaisit de legir, per ieu que soi pas un especialista. I aviá una citacion de Bordieu que balhava la clau del Rulhes. Me ne calguèt pas mai. Al nom d'una lenga mitica, aquela tanben, coma l'occitan, un patés qu'auriá

servat la blosetat d'un univèrs qu'èra pas mai que lo dels occitanistas, lo Rulhes nos cercava brègas. Que lo Bordieu aja pas jamai resolgut son problèma amb lo bearnés caliá pas aver lo bachelierat per lo comprene, coma per tot un molon d'intellectuals parisencs, lo bearnés entrava pas dins l'encastre bèl de sa teoria e donc, lo ne fasiá sortir amb los fòrces, enfant mal naissut. Mas m'agradariá se lor èra possible de pas far d'un problèma personal, una teoria, amai foguèsse " sociologica ". Sariá quicòm. Vos trufetz pas, n'i a que i creson. Cadun tròba sos sants ont mai li agrada. Es pas una rason per escupir suls sants dels autres. Trapèri tanben la descripcion d'un concèrt de Novèl Optic que me faguèt vertadièrament cagar. Va plan qu'es de sociologia e pas de critica d'art. Atal se pòt botar per tèrra tota mena de creacion, es tament aisit, amb d'adjectius utilizats coma de fissons. Que çò que fan lo Renat Duran e Papillon li agrada pas, o pòdi comprene, mas alara caldriá sortir de pels bartasses e dire perqué e pas se contentar de frasas a mitat e de paraulas que s'amagan. Escriguèri sus Novèl Optic un tèxte dins OC, ont diguèri qu'èra per ieu lo grop lo mai interessent de la musica d'òc e pas solament, e donèri mas rasons. Se lo Rulhes ne podiá far aitant dins l'autre biais, m'aniriá plan. Fin finala, abans d'escampar lo libre, los libres son fachs per èsser escampats o venduts, pensèri que çò que m'atissava mai que tot èra qu'èra escrich pas qu'amb de jos-entenduts, de mièjas paraulas. Es pas amb dos còps d'esparson d'aiga senhada pel Bordieu qu'anàvem avançar. Que la granda descobèrta del Rulhes (o del Bordieu ?) es que los occitanistas vòlon " *contraindre le réel* ". De quon *réel* parla ? Lo que devèm acceptar pr'amor qu'es atal. Me reavesinava del libre del Clouscard. Que s'ai plan comprés lo perqué d'aquela puta de vida, lo prètzfach que me fa corre es plan justament de cambiar las causas que non m'agradan, de " *contraindre le réel* ", e per astre soi pas sol. L'èrnha fa repapier. Trapèri un plen gòt de whisky e me botèri sul lièch per escotar lo danièr disc de Matteo Salvatore que veniá de morir. Cantava de cansons *pugliese* que los pècs cresián popularas.

Ni per gaitar per la fenèstra lo temps cambiava pas. La pluèja fina del nòrd clavava lo paísatge. Me botèri sul lièch amb lo libre del Clouscard. E tombèri sus : " *La pensée n'est autre que la négation du monde, l'histoire de son refus, de sa critique* ". Quicòm d'autre que " *contraindre le réel* ". E contunhava mostrant que lo liberalisme nèga la contradicion entre lo monde e la pensada. E los pensaires liberals exprimisson pas que l'opinion mestrejanta, la majoritat sociologica. Fin finala dison pas, nòstres pensaires, que çò qu'an jos lo nas sens cercar se

i a quicòm d'amagat darrèr. Fan coma los fachilièrs que trapan del capèl lo conilh que i an botat. E lo Clouscard ne fasiá la lista : Sartre, Foucauld, Lévi-Strauss, Althusser, Baudrillard, Bordieu, Deleuze. Pas que de filhs de borgeses me penseri, benlèu èra pas vertat mas m'anava plan. Oblidavi Lacan qu'èra tanben dins la lista. E se ne podriá apondre d'autres. Camin fasant tombèri sus una critica de la pensada d'Heidegger coma màger artisan de la destruccion de la pensada dialectica. Soi pas qualificat per saber s'es atal mas ai de remembres d'Heidegger que lo legissiá mai que mai un meu amic, èrem d'estudiants, e m'interessèri ieu tanben pr'amor qu'Hölderlin èra a la mòda. E sentiguèri sul pic una pensada destacada de l'òme, quicòm coma una sentor mortifèra, fargada sus las pelhas d'òmes matrassats e contents de l'èsser, que se retròban pas que dins lo remembre d'un monde qu'es pas jamai estat, que flaira a cadabre. M'estonèt pas que l'Heidegger faguèsse un tròç de camin amb los nazis, per ieu èra ja enclaus dins sa pensada. De bonas volontats an temptat de lo salvar, de far la diferéncia entre sa pensada e son accion, an perdut lor temps, e lo nòstre. Es pas en copant l'èsser a tròces (l'estant, e sos bocins) que cèrcan de demesir lo monde entrevist a través las rièjas de càrcers ont sèm clavats, que cambiarem quicòm. Los rics saràn totjorn los rics e los encuolats, los cocuts. Amen. Mas per Deleuze, pòdi pas dire que lo Clouscard aja rason sus tot. Per ieu, mai que tot, lo Deleuze es un grand vulgarisator. E legissi encara sas leiçons sus Spinoza. M'ajudan que lo Spinoza demòra per ieu lo pensaire mai important suls ligams entre lo poder e la representacion del monde. Se un jorn capiti devers Galhac devi anar trobar lo Clouscard per ne parlar. Sabi pas se me voldrà véser, mas m'agrada de pensar atal.

Aquel grand còp de balaja que lo Clouscard passava sus la pensada occidentala èra per ieu coma un aire novèl. Benlèu aviái pas tot comprés, mas m'agradava de trobar de rasons de botar per aire tots aquels pensaires borgeses, filhs de borgeses, paires de borgeses, fraires de borgeses, fins al mai prigond dels òsses, atal cridavi, levant lo veire comol de whisky. Aviái totjorn flairat qu'èran los fraires del pèc qu'entra cada jorn dins los ostals per dire las nòvas a las uèit. Eri pas mai avançat qu'aviái pas los arguments filosofics per dire fins a quin punt èra vertat, puslèu una intuicion. Era pas grand causa mas m'empenava de gaug. E aviái enveja de plegar lo Rulhes dins la meteissa saca mas èra fin finala del meteis costat que ieu. Totjorn plòu, me diguèri botant lo nas a la fenèstra.

John Foght & Associates

...faulas...

Los dos pelegrins

Dos Sant Jaumets per lo camin se'n anavan per òrta.
 Venián dau pus fons dau sègle. Sas rasics s'i espacejavan.
 Avèm fach lo camin parièr, lo sègle e ieu. Coma dos fraires.
 Coma dos pelegrins qu'au canton d'un camin un jorn se res-
 contrèron. E se conoissiam pas. E i anàvem cotria. Sens res
 saupre ni d'ont venián, ni de rasons. Faguèrem ensèm lo
 camin. Lo camin de Sant Jaume.
 Partissiam tot lo pauc qu'aviam. Tant lo crostet que lo lassit-
 ge. Tant los passes coma la sòm.
 Conosquèt mas pauras venturas. E me tapèt, el, de sas
 ombras. E de sos esglaris baugs.
 Dos Sant Jaumets per lo camin, se'n anavan per òrta.
 Ieu rebalant mas plagas. El sas ombras. E totes çò nòstre per-
 dut.
 Nos quitam pas. Siam venguts fraires. E caminam e caminam.
 Los pès ensagnosits, mans estripadas, sens saupre se veirem
 jamai
 Çò que nos sona e mai nos buta. E demòra desconegut.
 Sabèm pas pus ont es que siam. E sabèm pas pus çò que siam.
 Avèm e, crese, fai de temps, a Sant Jaume virat l'esquina.
 De qu'esperar. De qu'es que podèm esperar, dos paures sant
 Jaumets sus lo camin que mena enluòc?
 E per un pauc veiriam ensèm onte s'arrèsta lo camin. O pus-
 lèu nautres.
 Ensèm benlèu nos anam escafar. El per aver tocat son comp-
 te.
 Son compte d'ans de solelhs e de luna.
 E ieu lo compte de mos passes. Ensèm. Parièrs. Los Sant
 Jaumets, perduts sul camin de Sant Jaume.

(*inedit*)

[Sòmi d'una nuòch miraclosa]

A ras dau cèl passavan d'àngels longs cargats de verd-boisset. Semblavan d'arbres de Nadal enlusits de rojas calehas.

Èra una nuòch miraclosa. Una nuòch d'entre las nuòchs. D'aquelas ont sembla que se van dobrir, d'una, las pòrtas dau cèl. E que, de sos membres sens fin, a las bolièiras dau cèl, en son vertolhon, siaguèsse pas pus qu'un grand vai e ven de mond urós.

Cargats dels presents de son còr, alandat als autres totes, e d'ont s'escapavan, sens qu'ensagèsson de los reténer, los presents qu'un òme enamorat pòt sovetar de porgir a la tant aimada.

Era una nuòch miraclosa. Se podiá tot esperar. Ont lo còr de cadun èra una font viva que son bonur unenc èra de s'expandir. Per amodar la set dels autres. E per qu'en aquela nuòch, mai que tota altra, nuòch de prima, i aguèsse d'un còr a l'autre, e tot a l'entorn de la tèrra, de milieirats de riussets, corrisent dels uns cap als autres, dins lo bresilhar de son cant.

... Alara lo dormeire delembrèt de se despertar.

(inedit)

Fabulòta del rei blau

Atau l'acès que demorè vuèit
Sonque un so gran de junh
Qui degun n'escota pas mèi
Aqueth rei blau entestat de bèth
Abans que s'acampe son ivèrn
Dab un hred pregond navèth
S'arronsè de dus còps de punh
Lo batèu, l'escaire e la vit divenca
Per dessus l'espata adromida
Deu son fluvi negre d'in-hèrn
Se trocè dens d'alas blancas
Pr'amor deu vent long glaçat
E en mièi deus pins e arramas
Lo gojat triste shens som ni hami
Vadut mut dens lo batahèri
S'arrevomit los mèstes deu combat
Qui susvelhan sa jassa lusenta
Trèits de mort passan e passan
Montats sus d'agulhas longas
Dens l'estonament de sas lanas
Los cants purmèrs engolits pesan
Suu sable e onas verdas veudas
Sonque lo buf leugèr de sas palomas
Pòt escartar l'aset deu plavusquèir
De l'espata alebada deu rei
Dus cans de rota vièlha
Que's son totun aparelhats
Apèran d'outes cans desbrembats
Venguts d'ua prada dejà hreda
E cadun que's ven cochar
Shens chepic shens tremolar
Au ras deu son daunejant
S'estón aciu lo nas lhevat
Cap a la vath l'uèlh claverat
Se cau s'avançaràn en lairant
Dinc a la guèrra qui s'amaga
Jos la palha per-humada

L'estiu e lo reiaume esvagats
Amanidan ua planeta sola
Mentre qu'abaish los sordats
Tròp vuèits s'assomelhan d'avegèr
E lò rèi que'u ved tot s'engrava
S'eslurra jos la borrada deu tristèr
Delà deus arrueits de la rota.

Cecília,

Coma cada matin, me soi quilhat a l'entorn de sièis oras. Lo fuòc avalit dins lo fogairon encara mièg caud e lo cat endormit sus la cadiera vièlha, me fan tornar prene contacte amb la realitat. Los primièrs gèstes son totjorn los meteisses. Amb un biais de jove, emplissi d'un còp lo platon roge del cat, d'un lach un pauc trebol per la nuèch ben fresca. Lo vièlh amic, companhon de solesa, encara enneblat per un sòm tròp prigond, se bolèga doçament amb la serenitat que fa la marca dels ancians. Dins un tressaut pas pro lèst per una bèstia d'aquesta familha (a pas de felin que lo nom...), avança plan-planin cap aquel platon, per lecar, los uèlhs mièg barrats, lo lach tròp freg de son revelh. Aquò's totjorn amb benvolença, que mos uèlhs delanhats se pausan sus aquel tablèu mai qu'a-gradiu, que dona al jorn lo gost pebrat de la vida.

Dins una dolor, que las annadas son solas de conéisser, avanci dins un vam rabiós, cap al fuòc, que manda ajuda. D'un còp de tisonièr vigorós, lo pichòt tròç de lenha encara roginós s'es-cabissa en mossèls, dins un nívol de fum gris. Preni totjorn lo temps, de matin, d'alucar un bon fuòc de castanhièr, abans d'anar manjar e beure lo cafè. Quauquas fuèlhas d'un "Midi Libre" passit, un tròç de caisseta talhada en pichòtas lamèlas e una ponhada de folhàs e lo torn es jogat. De ma man la mai segura, avanci lo "Bic" tremolaire contra la pagina espòrts escofinhada jos una branca seca de castanhièr issartat. Coma un esbleugiment, l'ostal e sas trèvas, tornan prene vida dins lo buf caud d'aquela lusor d'espèr.

Los bòls, los culhièrs e las servietas, son ja, dempuèi ièr, sus la taula a esperar lo cafè caud entrebolat de lach. Tres sucres, plan alinhats, pensamentoses d'èstre dissolguts dins lo caud mescladís dels matins d'ivèrn, se conhan frairosament. Sus lo gas vièlh, crompat per festejar nòstres vint ans de maridatge, manca pas qu'alucar lo fuòc jos la cafetièra d'alumini, pausada aquí ièr, abans d'anar al lièch. Dins un "crac" d'alumeta, los pichòts traucs se paran de flamas, coma solelh, al pus caud de l'estiu, fa lusir son rai.

Aqueste matin, lo temps sembla umidós e los aucèls, de costuma nervioses, tot embalorits. Travèrs lo fenestron, vesi lo jorn menar batèsta per escanar la nuèch. Ausissi pas pus la musica someliosa de la pendula granda, que ronca dempuèi d'annadas dins un canton negre de l'ostal. Sus sas agulhas rovilhadas, se legisson la vida e sos bonaürs, tant coma los jorns sensa fin.

Ma man espessa, d'aver tròp bolegat la tèrra, cèrca dins la pòsca lo mocador encarrelat que neteja la boca e lo cotèl,

parièr. D'un sol anar-venir, lo dejun s'esfaça de mon morre
espolverat de pels gris.

Una odor fòrta viroleja a l'entorn, coma lo fum bestialenc d'un
singlar sul fuòc. Fa quauques jorns qu'aquela pudesina s'esca-
pa d'un caire escur de la cambra, jos lo drap de flanèla blanca.
Ai pas pogut la menar de l'autre costat. Ai lo sentiment que se
levarà lèu, dins un sorire complice coma aprèp una dormida.
Vesi bolegar lo drap. L'aire me manca. Farà cinquanta ans
deman que sèm maridats.

John de Light & Socrates

germanor •

Cada nit

I bé saps,
que cada nit
segresto tristors,
enterro quimeres
i llauro camps de solituds.
I bé saps
que cada nit,
cada nit
em degollo l'ànima.

PARRACS

He fregat el desencís
i de perfil he vist somriure el deliri.
Et puc dir, que he vagassejat
per l'antecambra de l'infern;
que esperant,
he anat apedaçant les hores a glops de sang;
que he estat caçadora de tardors
en temps de veda;
que he anat esparracant
esqueixalls de vida

PASSATEMPS

Col·lecciono tristeses.

PREVISIÓ METEOROLÒGICA

Xàfec de tristor
en aquesta tardor
que es preveu crua.

ULL DE LLEBRE

Màgia d'ull de llebre al capvespre,
tal vegada em consoli de la desesperació
i em permeti com als nens
conciliar el son,
amb la seguretat
que la nit no se m'endugui l'ànima.
Tal vegada sigui un bàlsam
i elevant-me al rang de l'abstracció,
per uns instants
em dignifiqui.

2004

Alguns poetes maleïts del rock (I)

No entrarem aquí en la discussió - sense solució, sense conclusió possible, al límit estèril - : pot haver-hi poesia cantada, i els qui canten són poetes ? És veritat que en el cas dels cantants de rock, la majoria vinent de països de llengua anglesa, per molts de nosaltres - per a mi almenys - quan canten no tenim el temps i sovint la possibilitat d'entendre llur lletra. Però la lletra escrita revela sovint tresors desconeguts, revela descobertes, revela una altra faceta del personatge, que, moltes vegades conegut com a cantant es revela poeta.

És el cas per a Leonard Cohen, Jim Morrison, Tom Waits - que anomeno el poeta del supermercats -, per John Cale, Nico o Nick Drake. Sóc responsable de la elecció d'aquests noms, però sé que n'hi ha molts altres i que potser aquest assaig de traducció en català és la porta oberta a d'altres descobriments.

Perquè parlo de poetes malaïts en el cas dels cinc presentats aquí ? Per què probablement ells mateixos han fet tot el que podien per ser marginalitzats, no reconeguts per ells mateixos primer, no reconeguts pels altres, atacats per la malaltia, per la droga, per la presó, sovint per la mort abans de l'hora, a vegades una mort escollida per ells, una mort voluntària, si pot ser voluntària la mort !

Penso que és inútil donar detalls sobre els poetes per els quals presentem textos, l'americà Elliott Murphy, el gal·lès John Cale, l'anglès Nick Drake, el canadenc Lewis Furey, l'anglès Kevin Ayers fans part tots de la mateixa generació, o quasi. Penso que aquest text de Elliott Murphy els defineix prou bé : " Tot els qui llegeixen això són morts. Jo sóc mort. Tu ets mort... Quan escolto a qualsevol, penso en la gent que jamai més no veurè. Però és la història del món de l'art. Van Gogh es talla una orella... M'agradaria escriure això dins cent anys. Crec que Alexandre el Gran, lord Byron, Jack l'esventrador, Scott Fitzgerald, Albert Einstein, James Dean, y les altres estrelles del Rock'n Roll estarien d'acord amb mi... La gent del Rock'n Roll té tendència a viure en les marges. El Rock'n Roll sempre fou i és encara una de les poques coses honorades que queden en aquest món. "

jep gouzy

Coral

Em tens de conduir cap a baix, cap a baix, cap a baix
 Vers la llum de la teva cambra, cap a baix
 Vers el lloc on totes les finestres són trencades
 I s'ha acabat la nova vida.

Si la teva vida és trencada i buida
 Com els carrers de Nova York dins l'ombra
 I si necessites un amic per abraçar-lo
 Em trobaràs al corn del carrer em trobaràs per a tu

I la coral dels vius
 I la coral dels morts
 Que es donaran la mà d'aquí fins allà
 I la coral dels vius
 I la coral dels morts
 Que es donaran la mà d'aquí fins allà

Wilson Joliet

Quina por tingué del que li havien dit
 Des de que la seva mare li havia contat perquè en certa
 època
 No havia rimes

Abans que el rellotge tanqués brutalment la porta
 De les hores d'ennuig que teníem davant nosaltres
 Un Shylock de segona fila ens assaltava de l'interior

Havia vist tot que havia tingut
 Gràcies als antics records meus
 Tot era brut
 Tot era brut
 Tot era sense rima
 Perquè jo i el negre vàrem marxar
 Si jo i el negre vàrem marxar amb violència
 Vàrem marxar amb violència
 Des d'aquí com ho vam fer ahir
 Els carrers d'ahir cremaven com petxines

I les mares ploren mentre els nens s'adormen
 Com els avantpassats sota la terra, sota la terra

El dolor de les monjes fuig com els fills
A qui no agraden les guerres
I nosaltres ens barrejem com un joc de cartes
Com els morts de la nit
Com els amants de Baatan sota els sentits
Perquè els sentits tenen el gust de sal de les llàgrimes
Llavors que el negre i jo ens vàrem marxar
Jo i el negre ens vàrem marxar
Jo i el negre vàrem marxar amb violència
Un, dos, tres
Jo i el negre vàrem marxar
Un, dos, tres
Tanca la porta per que guardem un poc de vida privada
Un, dos, tres, quatre cinc...

On hi ha una voluntat...

On hi ha una voluntat és possible
Donar sentit a les paraules
En el meu cor dorm una terrible confusió
No he volgut ofendre't
Quan t'he anomenada amiga
Només era una manera de dir
Que hi ha més foc que fum
Doncs adéu, adéu nena
Adéu, adéu nena
Hauries pogut posseir-ho tot, posseir el món sencer

Sento un zum-zum en les orelles
Riures i llàgrimes
Hauria de pensar que tornaran
Hauria de veure'ls a plena llum, a plena llum
A plena llum, a plena llum
Centellejant a través de les hores més obscures
Que floreixen en la nit més obscura

Sabia que et veuria en cara una vegada, una vegada, una vegada
Perquè els teus pensaments són fàcils d'endevinar
Penses que la teva vida és buida i és plena, plena
De totes les coses que no podies imaginar
Doncs, adéu, adéu nena

Discs bàsics de Cale : Paris 1919, WEA, 1973,
Fragments Of A Rainy Season, Hannibal, 1992,
amb Nico : *Desert Shore*, WEA music, 1971

cronicas

Sèrgi Javaloyès: *Trangas e tempèstas*. IEO coll "A tots", 2005.

Lo pichon Francesc Milagros de l'Òra de partir parlava als miralhs en cujant parlar a Dieu, mas la Memé, "hòla de malícia" lo cridava: "Que riscas de har arribar lo diable". Aquela scèna me sembla una clau de l'òbra romanesca de Sèrgi Javaloyès, qu'es de segur un pauc lo pichon Francesc Milagros vengut grand. Contunha d'interrogar los miralhs. Mas los miralhs son esbocinats e retrason de fragments incomplets de vida. Cada fragment es un univèrs isolat, arquetat dins son drama irremediable. E pasmens l'ensèm s'encadena dins una mena de galariá d'imatges abrivats dins un irresistible revolum de vida, de drama e de mòrt. Max Roqueta escriguèt un còp èra aiçò: "Lo roman es una faula que se rescònd darrièr son nom. E darrièr la vida tota que sap i vojar l'autor. Un mond apondut a l'autre, lo verai, tant grand e nombrós qu'o podèm pas veire, de tant qu'avèm lo nas dessus. Lo roman es donc coma lectura prumièira de la traduccion d'un libre estrangier. Escrich dins los ieroglifs que la vida nos trai dins los uòlhs e que podèm pas legir. ". Lo jòc de miralh bercat de Sèrgi Javaloyès es una illustracion de remarca d'aquela definicion. Cada tròç de miralh es una astrada. Astradas escartairadas, enrebaladas per lo revoge de l'istòria e tornarmai afanadas a s'enraïçar dins una possibilitat de viure.

Dins lo paísatge de la pròsa occitana contemporanèa la plaça de Sèrgi Javaloyès es de segur a despart. Istoriquement, la pròsa espelís au nòstre de la poèsia. Nais de pinturas artisticament gaubejadas jogant sus l'espessor e la musicalitat dels mots. E lo mistèri de sos ressons amudits. Max Roqueta n'es-tent l'exemple màger, mas tanben Bernat Manciet, Robèrt Lafont, Ives Roqueta, Joan Bodon... Òm es d'en primièr un pauc desaviats en plonjant dins lo rag de la pròsa de Sèrgi Javaloyès car la logica d'aquela escritura es tota diferenta. D'un cèrt biais aquò vos rapèla l'escritura anglosaxòna contemporanèa, per lo dinamisme d'aquela narracion que vos enrebala irresistiblement, au rebors d'un cèrt immobilisme consubstancial a l'escritura occitana, e tanben per la plaça qu'i prenon los dialògs.

Los dialògs dins la pròsa occitana dau sègle XX son sovent un estranh espaci de void. Es rar que retipèsson una convèrsa possibla. Son tras que sovent quicòm mai, rebats de l'incommunicabilitat dins una lenga qu'a quitat d'èsser veïculara. En cò de Javaloyès lo dialòg s'ameritariá un estudi. D'en primièr las frasas semblan, au rebors de la règla generala, veraias, possiblas. De lenga parlada a de bòn. E pasmens s'i cau pas enganar. Aqueles dialògs ne son pas. Son d'escambis

de monològs que tradusisson una incommunicabilitat fonsa. E son estranhament inacabats, s'arrèstan sus lo void coma un camin montanhòl perdut. Retrobam aici los dialògs de l'òbra de Manciet, ni que las diferéncias d'estil entre los dos prosators gascons sián considerablas. Manciet cultiva la magia dau ritme de sa frasa, Javaloyès ne cultiva lo dinamisme, l'eficacitat. Mas i a dins dins las doas òbras aquel escambi de frases inacabadas que se respondon pas, cadun dels interlocutors demorant dins son univèrs dramaticament claus. E çò que ven mai important es lo silenci entre aquelas paraulas. Lo silenci es grèu, bastís una atmosfèra ritmada per las soscadissas dau narrador. Aicí nais secretament la magia dau racònte, coma dins *Lo Gojat de Novémer*.

Las semblanças s'arrèstan pas aquí. Coma dins Manciet se morís fòrça, i a d'enterraments a jaba. E los vius qu'ensajan de sobreviure. La familha, luòc de calor e de contèsta. Luòc de tempèsta e tanben arca de Noè miraclosa. Portada per las freulas e inabenablas espatlas de las femnas. Aquelas d'aquí comolan los libres de Javaloyès. Son elas que manténon tragicament la possibilitat de viure encara. Son mai fòrtas que tot. E tot lo libre es un crit d'amor desesperat per elas, per que nos tornèsson dobrir las pòrtas de la benurança. Dau paradís rau-bat per la vida. E aquel revolum baug de las vidas esbrigalhadas amb au mitan las femnas coma d'isclas de sauvament, grèlh sempre renadiu d'un novèl paradís a posita aquí, fai lo malhum de cada novèla pròsa de Sèrgi Javaloyès.

Es dins aquela preséncia tebesa e suauda de las femnas - e de las familhas qu'elas ne son los nosèls bategants qu'aquelas pròsas que per sa construccion poián semblar desaviantas s'impausan au legeire amb la densitat, las colors, e la carga emotiva de la vida.

Trangas e tempèstas revisita la nafradura sagnosa de *l'Òra de partir*. Los mortalatges d'Oran, la fugida, e se retrobar dificilament un espaci, un novèl país. Pense qu'aqueles dos bèus libres se serián pas poguts escriure en francés. En francés lo narrador se seriá autocensurat, auriá mesclat son raconte de consideracions abstrachas istoricas o politicas mau vendudas, vist que tot aquel passat demòra fonsament "tabó", e que se ne pòt ausir solament de ponches de vista estrèms, prò-arab o prò-penègre. Insoluble. Impossible en francés de parlar d'aicò sens teorizar, e tota teorizacion aquí es enganadoira e perillhosa. En òc es diferent. L'autor pòt laisser anar son emocion sens cap d'inibicion. Pòt descriure la vida, detràs las consideracions intellectualas reduseiras. Escriure en òc es far bategar la vida. Sens masquetas. Ni qu'aquò semblèsse un paradòx.

En explorant aqueste subjècte qu'auriá sai que pas pogut abordar coma aquò dins una altra lenga, Sèrgi Javaloyès a l'encòp mòstra las possibilitats immensas de l'escritura occitana per los que i volrián encara pas crèire, e i dobrís d'endrechièiras novèlas. Me sembla qu'una granda òbra es aquí a se bastir. Mas d'un cèrt biais ai la sentida que ne sèm encara pas que sus lo lindau. Sèrgi Javaloyès s'es fargat un instrument sieune. Poderós, eficaç. Que se pòt encar mell joan frederic brun d'autres orizonts inausits. Çò melhor es avenidor. Esperem lo demai.

OCCITANITAT E MODERNITUD

A cada debuta de sègle lo monde a palpas muda coma un berrat l'ermita. Amb aquò tot pòt pas èsser novèl nimai tot parièr ; nos demòran los mites grands e las valors ADNisadas.

Lafont de l'Omèr

Se lo " viatge grand " de l'Ulisses d'Itaca es encara estudiant al collègi en Euròpa, lo libre de Robèrt Lafont mòstra la seuna mestriá dins la revirada de quauques tròces majors de l'Odissèia, " a partir del tèxt originla grèc ", e dins la glòsa que ne prepausa, brèument e amb briò , " en s'ajudar de las recèrcas pus recentas, claus e interpretacions ". Times are changin', aquò se sap, e l'òbra omerica màger de l'imaginari europèu e mediterranèu es totjorn que mai mens coneguda malgrat " l'art reconegut de l'escrivan " e quitament se l'Ulisses es " simbolic de tota l'umanitat ". Podèm soscar a l'apòrt creatiu e contextual d'aquel obratge scientific dins sa quita fòrma. Coma tanben a la presentacion de la cobèrta que nos fariá pensar a priori a una novèla temptativa fòrça afiscaira de tornar escriure l'Odissèia...

Lenga remirabla, semblança enganaira : vaquí la paradoxa, image rebat de la metamorfòsi del temps nòstre. Esser artista occitan, es-a-dire s'afortir coma tal dins una singularitat, vaquí l'agre : gerir sas qualitats creadoiras prigondas e de vegadas garir d'una canha literària de " non faire aquel esfòrç lingüistic suplementari " (G. Kremnitz) d'escriure dins la lenga nòstra puslèu que non pas en francés.

D'unes escrivans occitans son en balanç entre doás lengas/civilisacions, dos biaisses de pensar, Romulus o Remus... A mièg camin de vida, Eric Fraj ven de far espelir un mièg libre. Dempuèi las annadas setanta èra conegut coma bon cantaire encara vestit del negre dels Ferré e Nougaro, o coma polemicair de remarca dins la Linha Imaginòt, o pas tan conegut coma caldriá en tant qu'actor/votz a capella e/o escrivan filòsof fòra capèla francesa. Camus escriguèt dins *Lo mite de Sisif* : " Om reconeis sa quita via en descobriguent los camins que se'n alunhan ." Alara seriá absurd d'escrivre en occitan " pas res " dins la " lenga dels indians d'aicí " ? De segur *Liens* es una novèla pertocanta dins un francés sabentós e blos mas òm trobarà sabor e bimbaròlas dins *Ligams*, revirada occitana de Renat Soula, escrivan e locutor natural de la valada de Lèsa. Un còp de mai es l'istòria del mesprètz e del desinterés umans davant la diferéncia fisica e mentala, raconte moral e pietadós d'un jove regent que torna far espelir lo riset suls pòts d'una drolleta endarrièrada. Rai, l'autor reconeis qu'auriá pogut escrivre sul pic aqueles *Ligams*, çò que nos fa entreveire una novèla farda per la seguida... De notar las pinturas de Joèla Château, autonòmas, sens cap d'illusionisme. " Aquela idèia rajava pas tota sola, d'aquel temps, per aquela meu cabòssa jove e nècia que, l'afar de qualquis jorns, veniá de comprene que, dins l'umanitat, tot es possible. " (p. 90) Que cal imaginar l'escrivan occitan urós.

Duran al ran de la lenga

D'unes dison : la modernitat aquí çò que truca dins l'occitanisme. Baudelaire la definissiá coma " lo transitòri, lo fugidís, lo contingent, la mitat de l'art, que l'autra mitat n'es l'etèrne e l'inmudable ". E s'endeven qu'aquò's plan aquò dins lo quatren libre de Duran, *Allégation*, que l'autor nos presenta coma una " auto-chronique mêlée à l'expression d'idées ". Letras, comptes renduts sociologics e cronicas de la vida vidanta bolègan aquí dedins a bèl èime, ni mai un mescladís misca-masca, image perfieit de sas Evocacions plasticas : pegatges d'extraches de premsa pimpalhats de brun e de bura sens cap de bruch. Duran revendica una actitud rock es-a-dire recàpia al conformisme : la lenga qu'escrui es lo francés mas lo biaís de dire es lo de l'occitan. Lo " Ben des Ruthènes " (P. Dumas-Ricord) promòu un " art approximatif et négligé " amb mòstras, ortografias e escrituras en resisténcia a un sistèma clinic e cinic. Aquela roergactitud assumís son existéncia, " nòstra raça testuda canina e bonassa " (A. Pradel), dins un avaliment literari de tota valor guerrièra : " je défendais l'idée que chaque sujet méritait qu'on l'approfondît " ; " Je remar-

quais qu'un tel aurait voulu être connu comme écrivain et ça marchait comme performeur ". Aquela " cronica debat " amòda una diversitat artistica, e mai mai, un ample espiritós e sanctus qu'espandís lo pus discret dreit a la diferéncia, tal çò qu'es escrit a la dintrada d'un supermercat hard-discount : " le droit à l'essentiel " . .. Duran : de mancar pas. Essencial.

Pradèl òme del passatge

Se lo fugidís, aquela mena d'incertitud, la d'èsser atal nut davant tota coneissença tròp plan vestida, èra aquela modernitud coma diferéncia e rompedura, l'Òme d'Andriu Pradèl ne'n seriá un rebat simple e illuminador. Un tèxt-testimoni de la cauma dels carbonièrs de la Sala de 1962, mas tanben un vertadièr tèxt literari rare en occitan. " La patz promesa als òmes de bona volontat, de quin caire que vengan, farà lèu dos mila ans, encara pòt venir. Ieu ai un esper fòl dins l'avenir. La justícia ? l'amistat ? lo mantèl, lo drapèl ? Tant se val. Aquí totjorn los ligams qu'an tescut lo trabalh de cada jorn, l'ensenhament crestian e las soscadissas d'un òme tormentat davant las misèrias umanas. " L'escrivan-obrièr escalcís question sociala e question de lenga dins una meteissa amira, qu'es fin finala la de tot òme que capita lo téisser de çò tangible e del somi. Pradèl fa l'esfòrç del passatge, de l'obrièr a l'escrivan, e lo de las generacions, de gardar la lenga e la tèrra per los que venon " sus la tèrra qu'aiman per lor aprene a l'aimar. Es aquò que lucham. Es aquò que lucharem. " Un tèxt pedagogic d'umanitat que se refortís aici d'una lectura remirabla per Joan-Francés Mariòt (CD junt) e d'una maqueta puntierament modèrna de Jaumes Privat.

Petit, mas a paladas

Aquò comença coma un reviscòl " al còl long e dins sos entrebescaments e que vege tos uèlhs e ont es aquel lamp quora lo vèrbe se fa carn e ven demorar en çò nòstre ", e puèi dintram, petit a petit, dins l'esper, còs còr e comunion cosmòs, mots que mormolhan l'anma nòstra macada sovent. Espotits tots que sèm. Espantat, lo Petit contunha, crestian e pagan que pague lo prètz fòrt de la vida e vaquí dins aquelas paginas una patz. Sèm pichons, paures, e podèm compartir la necessitat del passatge dels atges. Estelas que rendèm fugidís çò que ditz " a l'horizont de Dieu ", lo Joan-Maria talha una estela sul papièr, nom d'ostal atal. Escritura etèrna, escritura redonda, tèxt e titol cap e cuol. Poèma passadís coma pregària del per tot pertocat modèl modèrne, ont, segur, finirem plan per trobar aquela part d'infinitud que sèm...

Los libres :

Robèrt Lafont, *Lo Viatge grand de l'Ulisses d'Itaca*, ed. Jorn, 2004, 180 paginas, 20 euròs.

Eric Fraj, *Liens / Ligams*, trad. occitane de René Soula, ed. Bibliothèque Municipale de Carbonne, 2005, 100 paginas, 15 euròs. Comanda a Service Culturel, Place Jules Ferry, 31190 Carbonne (chèc a l'òrdre del

Dues iniciatives poètiques apassionants

Les dues es deuen a la mateixa persona, al poeta català -- que hem publicat a "Germanor" -: Joan Pere Sunyer i al media de difusió la ràdio de Catalunya del Nord : Ràdio Arrels. Les dues iniciatives són una prova coratjosa que la poesia no és morta i que, amb una mica de voluntat i d'interès per la cultura un media d'ara que podria interessar-se tan sols per " l'audimat " té un paper important per a la difusió poètica. O llavors la poesia pot crear " l'audimat " ! No cal somniar !

L'històric val la pena de ser contat.

En 2004 Joan Pere Sunyer té una idea precisa d'emissió radiofònica. En parla a la Universitat Catalana d'Estiu a Pere Manzanars, president de l'associació Arrels. Però tot es decidirà a Perpinyà amb un dels responsables de la radio, Bringuet Berenguer. Joan Pere Sunyer li va dir que el que podia fer era tan sols en relació amb la poesia catalana. Van néixer els " Instants poètics ", el dilluns 27 de setembre 2004. S'havia de tenir un un coratge extraordinari - alguns diran o han dit probablement inconsciència - per obrir l'antena, cada dia per uns minuts de poesia. El fet és que des de més d'un any i mig, 30 poetes han conegut el plaer de venir a dir llurs poemes, d'altres veus han vingut a dir els textos dels autors ara desapareguts. En total més de 200 poemes. Com que es tracta d'una emissora nord-catalana, quasi tots els nostres poetes del nostre petit país català han tingut llur moment d'antena*. Normal no ? Però la poesia catalana és també la del sud, i, com era de pensar, els autors del sud foren presents. La prova és feta, la poesia té públic.

L'altra iniciativa té també, pel moment la poesia com a heroi. Es tracta, una altra vegada gràcies a Joan-Pere Sunyer, però sobre una idea d'un altre dels " nostres " poetes, Jaume Queralt, de la creació d'una revista hetziana - sí heu llegit bé, una revista hertziana - EHA !, Edicions Hetzianes Arrels. Joan-Pere Sunyer presenta el projecte : " Segons la idea formulada per en Jaume Queralt que, donar a conèixer una obra literària pel mitjà de la ràdio equival, si fa no fa, a editar-la; Ràdio Arrels ha decidit doncs de portar-se, a certs moments, com una "editorial". M'explico... EHA ! ofereix als escriptors catalans - amb condicions que, per mesura se van precisant - un espai de creació literària en forma de programa regular, una mena de revista que els permet posar a l'aire lliure obres inèdites que hagin triat entre les que tenen o que hagin creat especialment per la circumstància. La periodicitat, de moment, és de tres números per any. El n°1, al mes de novembre, el n°2, previst

per finals de febrer i el nº3, cap a finals de maig/començament de juny. L'autor pot triar de dir ell mateix la seva obra o de fer-la dir per algú altre. Una vegada l'obra emesa per les ones, l'autor rep un certificat atestant que l'obra va ser retransmesa tals dies a tal hora, i el CD de la gravació com a prova. Amb permís de l'autor, l'obra es podrà escoltar per Internet... i doncs, podrà tenir difusió mundial. !!! (encara que sembli mentida)

El repte podria ser, també, que aquesta "publicació hertziana", d'una obra inèdita presentada com tal, conservi el seu caràcter efímer, volàtil, d'obra única en directe. Un altre repte seria fer-ho, segons les possibilitats, en públic... perquè no?... Però, de moment, no ens encaminem en aquesta direcció.

EHA!: A l'escolta de qui escriu en Català... "

Com es veu el projecte és original, i sobre tot el primer número s'ha " publicat " i el segon es prepara. Finalment és més que un projecte. Poso en annex el programa que dona tots els informes.

Per què d'altres emissores, catalanes, occitanes no podrien " copiar " - almenys inspirar-se - d'aquestes dues realitzacions ? És una pregunta, només una pregunta, una única cànvida, no ?

Nº 1 EHA!

Edicions Hertzianes Arrels, 46 carrer dels Agustins, 66000 Perpinyà

novembre de 2005

S'escolta en directe a la FM :

a la Plana del Rosselló: 95; al Conflent: 95.5; al Vallespir: 88.2; a la Cerdanya i al Capcir: 93.1 i per Internet a <http://arrels.net>

BURRICADES
ANIMALESQUES
Pere Figueres

L'enregistrament pel mateix autor es va fer en els estudis perpinyanesos de Ràdio Arrels, al nº 46 del carrer dels Agustins e l: dimecres 16 de novembre de 2005

L'obra va ser editada radiofònicament en el nº1 de "EHA!" (Edicions Hertzianes Arrels) del dia 21 de novembre al dia 2 de desembre de 2005 "cada tarda, poc abans de les sis".

Aquest enregistrament - difusió constitueix el número 1 de la revista i és la primera edició de l'obra.

Pròxim número: febrer-març 2006

I el mar, allà com el plat dels déus... (dotze plats donats a Gaudí pel seu aniversari)

Redacció: Joan Pere Sunyer, Jaume Queralt, Bringuet Ballester, Pere Manzaneres.

" L'Aucèu Libre " a pres son vam en publicant de pichòtas perlas de tèxtes poètics en provençau

Pau Martin-Granel es mètge e cercaire en micròbiologia dins un institut parisenc. Aquò non l'empachèt de perseguir son vièlh pantalh : s'incorporar dins la pèu d'un editor, pichon que siá. E un bèu jorn ò una bèla nuech, per se cambiar lis idèas coma ditz, decidiguèt de transformar aqueu vièlh pantalh en una joïna realitat. Calinhaire " dau provençau e dau lengadocian ", çò ditz encara (a d'estacas dins lo Gard) e subretot de la poèsia, vaquí que éu n'enrega li dralhas. En març de 2003, donèt vam is edicions associativas de " L'Aucèu Libre " .

L'Aucèu Libre! Un bèu titòl que m'encantèt d'un còp e que me remandèt dintre ieu. Mai perèu a Pau Martin-Granel que lo conèisse pancara, que correspondèm, e que pense qu'es, éu tanben, un aucèu libre. E mai d'èstre mètge et cercaire, puèi que se revirèsse vers l'edicion de poèsia provençala ò occitana (per iéu es dos en un), viu la part maja de son temps dins lo Pacific dau Sud. E mai encara aviá agut l'intencion d'alestir una revista dau nom emblematic de Mesogée escricha dins toti li lengas mediterraneas.

Li promièrs librilhons pareiguts m'agradèron fòrça qu'avián, alevat de la qualitat di tèxtes, una polida delicadesa d'estampage. Es dins lo mes de setembre de 2003 que sortiguèt lo promièr en data *Lou Bióu* de Folcò de Baroncelli; seguit, totjorn de Baroncelli, de *Raconte Camarguen*, trach d'un recuelh de racontes provençaus dau Marqués que s'intitulava *Souto la tiaro d'Avignoun* que fuguèt publicat una soleta fes dins una edicion de luxe; puèi espeliguèt una pichòta plaqueta de la tirada limitada e numerotada, dau solet poèma coneigut de la trobairitz Clara d'Anduza dau sègle dotzen, amb una version en grafia mistralenca escricha per lo quite Mistral; puèi mai un Baroncelli, la promiera novèla escricha per lo Marqués e prefaçada per Mistral, *Babali* ; dos recuelhs editats fai pas long-temps, li tòmes 1 e 2 de *Fables et Poésies* de Joan Enric Fabre, l'entomologista nascut a Leons, un pauc mai naut que Millau, dins l'Aveiron, que la part la mai importanta de sa vida se debanèt dins son Ermàs de Serinhan, dins la Vauclusa; perfin, vaquí la darrièra publicacion, una pichòta meravilha que me permete de vos conseilhar : *Pantai dins lou jardin dóu Lussembourg* qu'es la traduccion dau poèma de Richard Aldington, *Dream in the Luxembourg*, qu'aviá eu sovetat de lo vèire revirat au proven-

çau : una reviradura de Marcèu Audema de l'Academia d'Arles que ieu tròbe remarcabla (ambe l'autorisacion dis Edicions Actes Sud). Quàuqui mòts sus Aldington, escrivan anglés, nascut dins lo Hampshire en 1892... Fuguèt sordat au front francés a la guèrra de 14-18, escrivèt un roman d'aqueu temps *Mort d'un héros* pareigut en 1929; visquèt en Anglatèrra, is Estats Units d'America, puèi venguèt s'instalar en França, à Montpelhièr, i Santas, fin qu'a sa mòrt en 1962; poèta, istorian, critic, romancier, traductor, li devèm subretot *Lawrence d'Arabie*, *l'homme et la légende*, e una biografia dau prèmi Nobel de 1904 *An introduction to Mistral*, que fuguèt un grand admirator di felibres provençaus e di trobadors.

La traduccion d'aqueu *Dream in the Lussembourg* es una bona idèa que serà seguida en 2006 d'aquela de *L'ascension du mont Ventoux* de Pétrarque - *La mountado vers lou Ventour*; puèi *Raconte Avignounen* de Baroncelli.

D'àutri projèctes viron dins la cabeça de Pau Martin-Granel : per exèmple de reviraduras mai poèticas que " literalement literàrias ", se pòde dire, de poèmas de trobairitz; e benlèu se bandir dins l'edicion di poètas provençaus contemporanèus.

Tant miés que de tèxtes corts, poetics, importants per si messatges e si qualitats literàrias pòscon vèire lo jorn, aquò nos gauditz lo còr e felicitam Paul Martin-Granel de perseguir dins la dralha de son " vièlh pantalh " pèr balhar vida **sèrgi bet** " Aucèu Libre ".

Associacion "L'Aucèu Libre",
18 rue des Archives, 75004 Paris.

* Las edicions Vent Terral venon de publicar *Lire et écrire l'occitan* de Ramon Chatbèrt. En un centenat de paginas, l'obratge balha las règlas essencials de l'ortografia e de la prononciacion de la lenga d'òc dins totes sos dialèctes. Las quinze leiçons que compausan lo volume son illustradas de fòrça exemples, ambe la prononciacion, l'accentuacion e la revirada francesa. Los legeires d'OC auràn plaser a tornar trobar aici las explicacions lumenosas e lo biais remirable d'aquel que fuguèt un dels màgers collaborators de la revista al briu de tant d'annadas.

L'obratge còsta 25 euròs e ne cal ajustar 2 per la pòsta. Se pòt comandar a Vent Terral, Pôle VAL 81, F-81340 Valence d'Albigeois . Tel/Fax : 05 61 40 26 62.

* *Le Triangle des Landes*, de Bernat Manciet, publicat en 1981 per las edicions Arthaud, fai de temps qu'èra agotat. Las edicions In 8 venon de lo tornar publicar. Lo volume prepausat dins una colleccion de luxe illustrada - ont pareguèt en 2003 l'inedit de Manciet *La Maison de la Lande* - clau un abans-prepaus de l'autor, escrit quauques jorns abans sa disparicion, que situa la portada de l'òbra, - d'aquesta, de segur, coma tanben de l'òbra empenada : " Nous avons essayé de lui conserver (a la sèlva gascona) cet aspect mystérieux, aussi bien dans nos romans, dans nos poèmes, que dans les statistiques les plus exactes ". E òm mancarà pas alara de tornar legir dins aquela amira, a la pagina d'après, en gascon aqueste còp, lo remirable tèxte liminari del *Triangle* : " Pusquin tots tant com siin damorar quiets, los dont se'n veden a aquesta lana, e los dont a l'auta patisson, en qui lo libre aqueste estó dat, aurèi pas, s'a Diu platz, excusat los sons clòts e los sons arrecaps... "

Le Triangle des Landes còsta 30 euròs. Atelier In 8 , 64160 Serres-Morlaàs.

* Es tornarmai la votz de Manciet enregistrada per Olivèr Deck a Trensacq qu'ausirem dins dos Impromptús sieus que lo Trensacqués ditz prodigiosament, en gascon negre, al canton, demièg lo petejadís lumenós de las bièlas. Mas Olivèr Deck, poèta e musician, es anat pus luènh dins l'omenatge e prepausa, dins aquel CD titolat 6 *Impromptus* 6 una interpretacion de quauques-uns de mai d'aqueles Impromptús manciencs, amb un acompanyament musical que capita de s'endintrar a plèc dins aquel univèrs de mots e d'arma amodat pel grand Lanusquet.

Lo CD 6 *Impromptús* 6, còsta 15 euròs e se pòt comandar a Olivier Deck, " Grand Hayet ", 536 route de Hayet F-40230 Saubrigues , o www.olivier-deck.com

* La revista *Le Festin*, " revue des patrimoines, des paysages et de la création en Aquitaine ", publica dins son numerò d'ivèrn 2006 un important Hommage à Bernard Manciet. L'originalitat d'aquel dorsier alestit per Guy Latry es que balha la paraula a-n-aquels que trabalhèron amb Manciet dins de domènis fòrça diferents. Atal legirem lo testimòni d'Eric des Garets, director del Centre Regional de las Letras d'Aquitània, que permetèt l'espelison de l'*Enterrament a Sabres* ; d'Hermine Karagheuz, comediana, qu'adaptèt al teatre aquel tèxte major ; de Bernat Lubat, lo musician de jazz, qu'a Eisinas çò prumièr e puèi mai que mai a Uzeste acompanhèt Manciet dins de " performances " singularas qu'un doble CD *Poésiques* ne sèrva la traça esbalausissenta ; de Gilbert Tiberghien, comedian e director de teatre, que botèt en scèna 6 grandas òbras de Manciet de 1986 a 2004 ; de Christian Vieussens, enfin, musician, qu'acompanhèt a la flaüta lo poèta dinc'al sable darrièr de la Landa. De son bòrd, Guy Latry retrai justament las relacions constantas de Manciet amb las autras arts a començar per las arts plasticas.

Le Festin, n° 56, hiver 2006. 10,50 euròs. *Le Festin*, Bât G2, 1 quai Armand-Lalande F-33300 Bordeaux
o le.festin@wanadoo.fr

* Après l'anthologie *Poésie d'oc au XXe siècle*, de Jean Eygun, e *Nòstra Dòna dels espotits*, de Joan-Maria Petit -qu'avèm ajut l'o-casion de ne parlar dins las cronicas d'OC- las edicions Letras d'òc fan paréisser ara *Pas que la fam / La faim seule*, d'Ives Roqueta, causida poètica que capèla un periòde creatiu que vai de 1958 a 2004, de *L'escrivèire public a L'ordinari del monde*. E cal ben dire qu'al cap dels ans los poèmas retenguts aici gardan per nosautres un druditge, una fervor, una potènci-a a crebar lo temps, dins una lenga rufa e tresviraira a ten-gut, ambe la carga d'umanitat qu'i met totjorn lo melhor Roqueta.

Pas que la fam /La faim seule còsta 20 euròs. Letras d'òc Bât Poitou 226, avenue Saint-Exupéry, 31450 Toulouse.

* Del 30 de novembre al 2 de decembre de 2006 se debanèron a Tolosa, en partenariat amb l'Universitat Tolosa-Miralh, lo CROM, la Ret Universitària Tolosa Miègjorn-Pirenèus, lo Conservatòri Nacional de Region e la Cinamatèca de Tolosa, dins l'encastre de la manifestacion Automnales Occitanes, tres jornadas a l'entorn del tèma *Lonh/Loin*. Se dubriguèron amb una conferéncia-concèrt *Les Oriens d'Occitanie*, per Alem Surre-Garcia, amb lo cant de Martina de Pèira e lo violon de Bouchaïb Ezzerki. L'endeman se tenguèt un collòqui *A l'entorn*

del Lonh, ambe d'istorians, geografes, sociològues, especialistas de lengas e literaturas de màger renom (citarem per exemple Georges Bertrand, Hervé Terral, Jean Arrouye, Pèire Bec...) abans los cants e musica de la serada, a l'ocasion de la sortida del libre *Faridondeta, Revira-te* (Jòcs cantats, rodos, coplets per dançar) d'Eliana-Bec Gauzit a las edicions Atlantica. Enfin la darrièra jornada sièt la de la creacion de l'espectacle *L'Amor de Lonh*, tèxte d'Alem Surre-Garcia sus sèt poèmas de Jaufre Rudel, amb las musicas originalas de Vicente Pradal, Eric Fraj, Jean-Raymond Gelis.

* La revista *Lenga e País d'òc* contunha son remirable trabalh a destinacion dels ensenhaires d'occitan, mas tanben plan endelai d'aquel cercle, que la qualitat e l'interés de sos estudis pòdon atraire un public fòrça mai expandit. Dins lo numerò 44 de genièr de 2006, òm s'estacarà per exemple a las cranas paginas de Piotr Szymeczko, *Espaces littéraires de Jean Boudou et de Jean Giono*, que la lectura comparatista de las doás òbras balha aici d'amiras mai que mai afiscairas. Mas la rubrica Practicas amb *Legir Max Roqueta en licèu*, o la partida consagrada al gropament de tèxtes, aici a l'entorn dels monuments dels mòrts o del pelegrinatge de Concas, seràn tanben l'ocasion de fòrça descobèrtas.

Lenga e País d'òc, abonament : 13,72 euròs (2 numeròs) per chèque a l'òrdre de l'Agent comptable. Adreiça : CRDP Languedoc-Roussillon, Allée de la Citadelle CS 29003 F-34064 Montpellier Cedex 2.

* La manifestacion per la lenga occitana del dissabte 22 d'octobre de 2005 viu dins totas las memòrias, e - aquò's al mens çò que podèm esperar - saique plan mai encara dins lo vam que nos buta a l'accion, malgrat lo maissant temps. Los que voldràn trobar un resson fòrt e viu d'aqueles nauts moments de butada collectiva an ara a lor dispausicion un document de tria, *Lo rire de Petaçon*, que retrai en images, en paraulas, en musica, e de tot biais en colors, lo caminament empenat d'aquela jornada. Es un DVD de l'IEO d'Aude que Bruno Peiràs n'es lo mèstre d'òbra.

Còsta 12 euròs (pòrt comprés) e se pòt comandar a : Bruno Peiràs, 8 ter rue de Séville F-11000 Carcassonne o brunopeyras@yahoo.fr

REVISTA DE LAS LETRAS E DE LA PENSADA OCCITANAS

creada en 1923
per Ismaël Girard

President d'onor :
Pau Castelà

Direccion e Abonaments :
Centre Regionau de Documentacion Occitana
B.P. 27 - 06371 Mouans-Sartoux Cedex
Tel.: 04 92 92 47 24 - Fax : 04 92 92 47 26 - e-mail :
migourdon@aol.com

Mandatx totes manescrichs a
Joan-Pèire Tardiu, As Capels, Route de Bias - 47440 Casseneuil -
Tel.: 05 53 70 50 62 e-mail : jptardiu@aol.com
Jaumes Privat : e-mail : ocrevista@yahoo.fr

Conselh de Redaccion

Directritz : Maria-Loïsa Gourdon
Redactors : Joan-Pèire Tardiu e Jep Gouzy (Catalunya)
Membres : Felip Angelau - Jacques Astor - Franc Bardòu - Sergi Bec - Joan-Frederic Brun - Joan-Pau Creissac - Dominica Decomps- Renat Duran - Vincent Forniau - Felip Gardy - Rotlan Garrigues - Dòna Ismaël Girard - Joan-Francés Mariot - Bernat Molinier - Jòrdi Passerat - Francés Pic - Jaumes Privat - Alem Surre-García - Pèire Venzac - Florian Vernet - Ana Viguier.

maqueta : Jaumes Privat

Abonament als quatre quaserns de l'an
França : 25
Estudiants : 18 (sus justificatiu)
Forestièr : 31 - D'ajuda : 50 -
Lo numerò : 7
I.S.S.N. 1169-2332

Publié avec le concours
du Conseil Régional Provence-Alpes-Côte-d'Azur,
du Conseil Régional Midi-Pyrénées, du Conseil Régional
d'Aquitaine
et du Conseil Général de la Haute-Garonne